

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2020-20390
Den 16. november 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 135 (MOF alm. del) stillet 20. oktober efter ønske fra Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål nr. 135

"Vil ministeren redegøre for den aktuelle situation angående landbrug, der ligger tæt på beskyttet natur, og hvor der i følge beregninger er ammoniakafdrift, der presser den nærliggende natur mv.? Og hvilke initiativer vil ministeren tage, så der ikke smadres og nedlægges landbrugsproduktion, som aktuelt kører og har kørt lovligt i flere år?"

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for mit ministerium, som oplyser følgende:

"Det lægges indledningsvist til grund, at spørgsmålet omhandler de husdyrbrug, der ligger tæt på kategori 1- eller kategori 2-natur, og dermed er omfattet af totaldepositionskravet.

Beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for ammoniakdeposition til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper afhænger af, hvilken naturtype der er tale om. Beskyttelsesniveauet er differentieret efter, om der er tale om kategori 1, 2- eller 3-natur.

De skrappeste ammoniakkrav gælder i dag for en række naturtyper, der er beliggende inden for Natura 2000-områder (den såkaldte kategori 1-natur), mens kravene til nationalt udpeget natur (kategori 2 og kategori 3) er mindre restriktive. I forhold til kategori 1 og kategori 2 er der tale om faste totaldepositionskrav, der ikke kan fraviges efter en konkret vurdering, hvilket bl.a. hænger sammen med ønsket om et ensartet beskyttelsesniveau på tværs af kommunegrænser.

Aarhus Universitet (DCE) gennemførte i 2017 en analyse, hvor det blev konstateret, at intentionerne med beskyttelsesniveauet har virket efter hensigten, idet udvidelser - og dermed investeringer i nye stalde - i højere grad foregår på ejendomme i større afstand fra ammoniakfølsom natur. Investeringerne i nye staldanlæg sker derfor hovedsageligt på lokaliteter, hvor en varig placering er miljømæssigt acceptabelt. Der er herved en strukturomlægning i gang, som bl.a. indebærer, at husdyrbrugene gradvist flytter væk fra områder med beskyttet natur i nærheden, jf. DCE rapport nr. 246 (2017). Dette har også været hensigten med de skærpede ammoniakkrav.

Totaldepositionskravet skal opfyldes i forbindelse med etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget. Reguleringen giver dermed mulighed for, at eksisterende husdyrbrug, der er placeret tæt på beskyttet natur, kan blive liggende i en årrække frem, så længe der ikke foretages ændring eller udvidelse af husdyrbruget.

Totaldepositionskravet skal som udgangspunkt også overholdes i forbindelse med en revurdering, hvor kommunen skal sikre, at totaldepositionskravet overholdes ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Hvis dette ikke er muligt, skal kommunen imidlertid vurdere, om det er proportionalt at kræve totaldepositionskravet opfyldt på tidspunktet for revurderingen. Ofte vil dette krav ikke være proportionalt, og kommunen skal i stedet fastsætte en frist for kravets overholdelse under hensyn til den forventede restlevetid for husdyrbruget. Det centrale vil være staldanlæggets afskrivningsperiode, der anses for at være imellem 15 og 20 år fra etableringen. I nogle få og helt særlige situationer vil staldanlæggene imidlertid ikke være udtjent efter 15 til 20 år, og der vil herved efter omstændighederne kunne lides et betydeligt kapitaltab, hvis den normale afskrivningsperiode fastholdes. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis staldanlæggene forventes at have en betydelig produktionsmæssig værdi efter 15-20 år, eller hvis der kun er ringe udsigt til, at der vil komme ny effektiv miljøteknologi, som vil kunne løse problemet. Hvis en af disse – eller begge – situationer foreligger, vil det være muligt at forlænge fristen i op til 30 år efter, at staldanlæggene er etableret.”

Jeg har selv besøgt et landbrug med den beskrevne udfordring, og det er svært at løse. Vi skal stå vagt om naturbeskyttelsen, og vi skal overholde EU forpligtelserne. Men det er også vigtigt for mig og regeringen, at reglerne er så smidige og fleksible som muligt for erhvervet, så der er gode udviklings- og vækstbetingelser for erhvervet.

Lea Wermelin

/

Henrik Hedeman Olsen